

PSD
Mircea Geoană
2009

PSD
Victor Ponta
2015

PSD PONTA vs PSD GEOANĂ

5 ani de evoluții în profilul electoratului PSD

Comparație **INFOPOLITIC** între votul politic din 2009 și 2014

Cuprins

Precizari – metoda _____	1
Rezultate – comparatie PSD Ponta vs PSD Geoana _____	3
Comparatii in functie de geografie si tip localitate _____	4
Comparatii pe varste – plusul dat de pensionari _____	6
Comparatii in functie de educatie _____	7
Comparatii in functie de gen si varsta _____	8
Concluzii ale comparatiei PSD Ponta vs PSD Geoana _____	9

CUM ARATA AZI ELECTORATUL PSD, COMPARATIV CU 2009?

In acelasi context sociologic (4 si jumatate dupa alegerea unei noi conduceri), PSD in 2014 a atras cu peste jumatate de milion de voturi in plus fata de PSD in 2009 (respectiv, 580.000 de voturi în plus la europarlamentarele din 2014 față de 2009).

Creșterea PSD în ultimii 5 ani a avut loc mai ales în mediul urban (a ajutat și asocierea cu PNL sub sigla USL pentru apropierea de acest public), si în rândul pensionarilor (care erau moderat pro-PSD în perioada 2005-2009 dar au redevenit nucleul PSD în 2010-2014, unii reveniți si de la PDL-ul pe care nu l-au mai susținut după măsurile de austeritate).

Decalajul rural-urban a scăzut in ultimii ani, dar a crescut în schimb diviziunea pe vârste. A crescut numarul de voturi pentru PSD in aproape toate regiunile si in toate categoriile de varsta (inclusiv tineri).

Analiza de mai jos a fost facuta pentru a arata realitatea de la care se pleaca intr-un nou proiect in PSD, urmand a vedea, in anii urmatiori, masura in care publicul atras de PSD in ultimii ani va ramane alaturi de acest partid. Viitoarele alegeri (parlamentare, europarlamentare si prezidentiale) vor oferi suficiente date pentru noi comparatii.

Precizari – metoda

Infopolitic propune cateva concluzii de analiza comparativa, pornind de la cifrele oferite de 3 cercetari – un sondaj CSCI din vara acestui an (mai 2015), precum si date din doua exit-poll-uri CCSB si Sociopol, din 2014 si, respectiv, 2009.

Infopolitic a analizat publicul PSD, pentru a face o comparatie evolutiva si pentru a vedea in ce masura profilul votantului PSD s-a schimbat in ultimii 5 ani.

Premisa de la care plecam este aceea ca ultimii 5 ani (mandat in care PSD a fost condus de Victor Ponta) au adus schimbari interesante in profilul standard al electoratului traditional al PSD, iar aceste schimbari nu sunt neaparat in linia la care opinia publica s-ar putea astepta.

ARGUMENT METODOLOGIC. Deși situația politică era diferită, comparația dintre cele două exit poll-uri poate fi făcută din mai multe motive:

- Este vorba despre același tip de scrutin, cu o prezență la urne mai scăzută decât la parlamentare, care atrag de obicei voturi dinspre nucleeele partidelor.
- Partidele principale (PSD, PDL, PNL) au candidat separat în ambele situații. PSD era la guvernare atât în 2009 cât și în 2014.
- Ambele au avut loc la aprox. 4 ani și jumătate de la preluarea conducerii PSD de către Geoană (în 2005), respectiv Ponta (în 2010)

Există însă și diferențe care au afectat într-o oarecare măsură rezultatele:

- În 2009 Guvernul era condus de o coaliție PSD-PDL, în timp ce în 2014 coaliția PSD-PNL (USL) se dizolvase cu câteva luni în urmă
- O altă diferență este dată de prezența la urne, cu 710.000 mai mulți votanți în 2014, când au fost aprox. 5.537.000 de voturi valabil exprimate nenule
- Candidații independenți au avut de asemenea o influență asupra participării și direcției voturilor. În 2009 Elena Băsescu a obținut 4,2% din voturi contând mai ales pe sprijinul electoratului PDL, iar în 2014 Mircea Diaconu a obținut 6,8% din voturi contând pe voturi de la simpatizanți PSD, PNL și PC. EBA a fost inclusă în analiza de față în aceeași categorie cu PDL, însă Mircea Diaconu nu a putut fi încadrat într-o singură categorie, așadar a fost pus în categoria "altele".
- În 2009 au candidat 7 partide și 2 independenți, iar în 2014 au fost 15 partide și 8 independenți. În 2014 mai multe partide din sfera PDL au candidat separat (PDL,

PMP, Noua Republică, Forța Civică și PNȚCD), ele au fost trecute toate sub sigla PDL în această analiză

Datele de la cele două exit poll-uri au fost ponderate cu rezultatele reale (BEC) și cu distribuția voturilor pe regiuni geografice (Moldova, Valahia, Transilvania) și tipuri localități (rural-urban) astfel încât să reprezinte cât mai fidel voturile reale. Procentele au fost transpuse în număr de voturi înmulțind cu voturile valabil exprimate (cf. BEC). Astfel, pe baza Exit Poll-urilor CCSB/SocioPol și a datelor oficiale se poate estima numărul de tineri, femei, persoane cu studii superioare etc. care a votat cu fiecare partid.

Analiza comparativă a ținut cont de 5 **dimensiuni**: regiune istorica si tip localitate, vârstă, educație, gen și vârstă, regiune și vârstă. Variabila „statut ocupațional” nu a fost inclusă în exit poll, deci nu a fost analizată

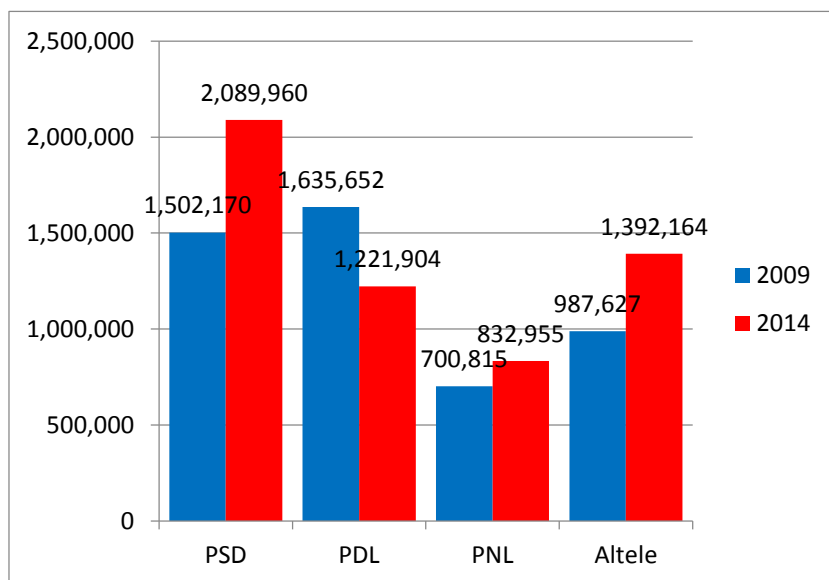
Analiza comparativă a urmărit următorii **indicatori**:

- Numărul de voturi în 2014 pt. PSD pe fiecare categorie
- Clasificarea categoriilor după numărul de voturi
- Numărul suplimentar de voturi în 2014 față de cel din 2009– valori pozitive înseamnă că au fost mai multe voturi în 2014, negative că au fost mai multe în 2009
- Reprezentare grafică a creșterii voturilor; mai multe linii înseamnă o creștere mai mare
- Avansul stângii în fața drepte: numărul de voturi PSD minus numărul de voturi PNL și PDL din fiecare categorie, colorate verde dacă sunt mai multe voturi pt. PSD și roșu dacă sunt mai multe voturi pt. PNL + PDL
- Procentul de membri ai fiecărei categorii dintre votanții PSD, în 2009 și 2014

Pentru fiecare dimensiune am inclus și concluzii derivate din datele ultimelor sondaje din 2015 (pentru a verifica soliditatea comparației). Am utilizat aici procentul de votanți PSD din cadrul fiecărei categorii sociale, nu procentul fiecărei categorii dintre votanții PSD, este diferit de slide-ul anterior.

- Cifrele au fost utile, pentru că au confirmat, în linii mari, concluziile votului politic constatate în analiza comparativă a exit-poll-urilor.
- Am păstrat, în multe momente, ca referențial, și cifrele de sondaj din 2015, pentru a avea și un punct de comparație cu prezentul.

Rezultate – comparatie PSD 2014 vs PSD 2009

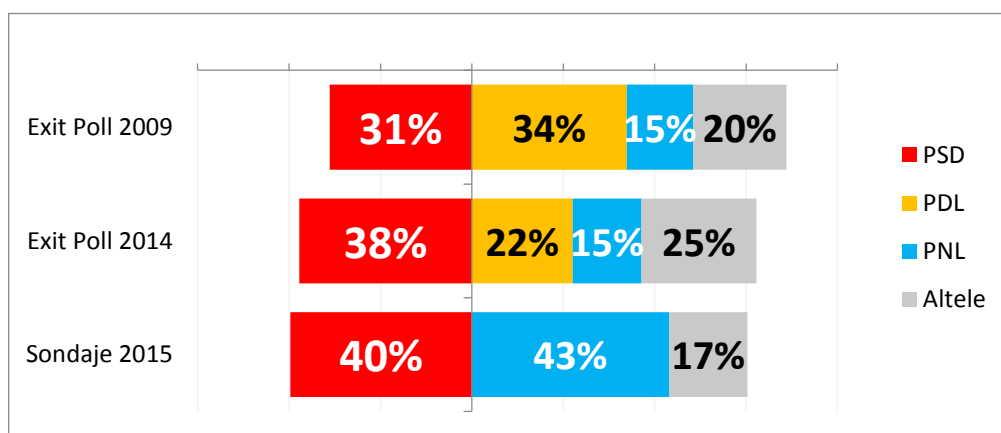
La Europarlamentarele din 2014 prezența la vot a fost mai mare (700 de mii de oameni în plus).

• PSD 2014 OBTINE CU JUMATATE DE MILION DE VOTURI IN PLUS FATA DE PSD 2009.

• In acelasi timp, PDL și sateliții obtin cu 400 de mii de voturi mai puțin, PNL cu 130 de mii mai mult, iar alți candidați cu 400 de mii mai mult, creșterea fiind datorată mai ales

candidaturii lui M. Diaconu (probabil că în lipsa acesteia procentul de voturi pt. PSD și PNL ar fi fost mai mare).

- PSD A CRESCUT CU INTRE 7 SI 9 PROCENTE IN 5 ANI. Procentual, PSD a crescut de la perioada 2005-2009 la perioada 2010-2014 cu minim 7%, și chiar după pierderea alegerilor prezidentiale a mai crescut cu 2 procente în sondaje, ajungând la cca 40% (asa cum arata sondajele publicate in 2015)

• STANGA ESTE APROAPE LA EGALITATE CU DREAPTA. Diferența dintre dreapta și stânga era mai mare în 2009 decât este acum (de

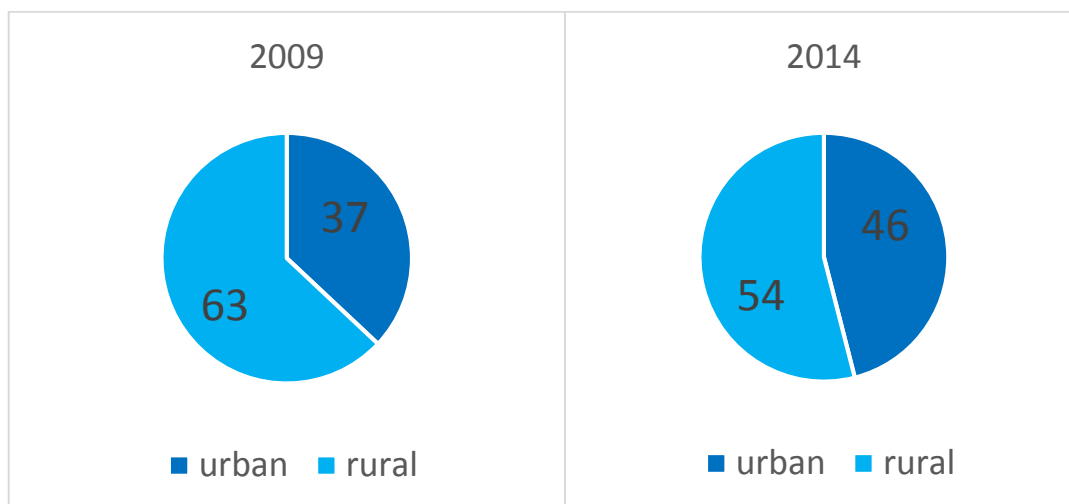
la 16% a ajuns la 3%)

- PNL și PDL aveau împreună 39% în 2009 și 37% în 2014. După unificarea sub brandul PNL și câștigarea alegerilor de către Klaus Iohannis, ele câștigă 6 procente, ajungând la 43% in mai, depășind PSD cu 3% (conform ultimelor cifre, PNL este in zona 40% in continuare).

Comparatii in functie de geografie si tip localitate

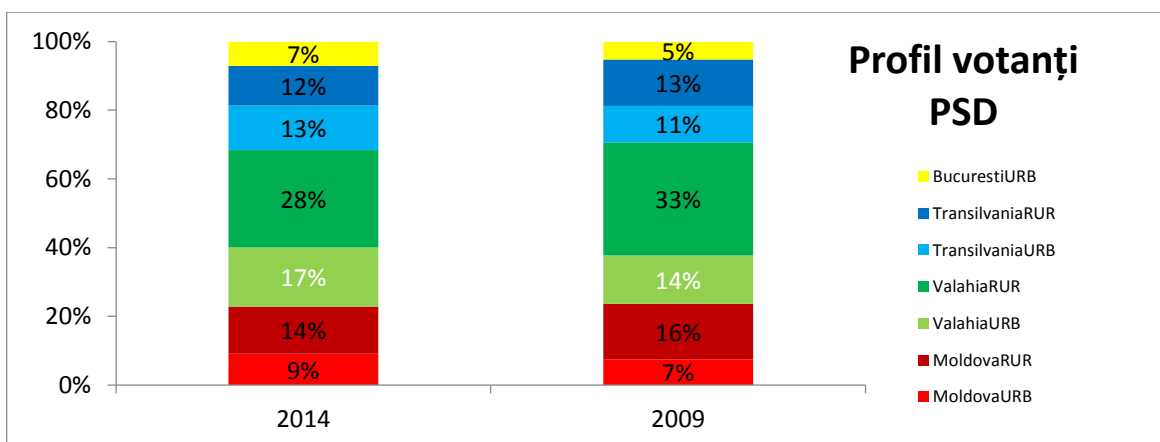
		PSD 2014		PSD 2014 - PSD 2009		stanga - dreapta
		număr		număr		2014
Moldova	MoldovaURB	190,430		+77,765		+20,779
	MoldovaRUR	287,893		+44,755		+45,072
Muntenia Oltenia Dobrogea	ValahiaURB	360,347		+148,690		+33,010
	ValahiaRUR	592,770		+98,046		+124,618
Transilvania, Banat, Crişana, Maramures	TransilvaniaURB	270,719		+111,235		-64,934
	TransilvaniaRUR	241,229		+38,288		-91,223
Bucureşti	BucurestiURB	146,572		+69,011		-32,221

- Evolutii, pe scurt, in interiorul regiunilor: PSD isi creste numarul de voturi in toate regiunile (comparativ cu 2009). Cel mai mare plus fata de dreapta este inregistrat in Valahia rural si, apoi, in Moldova rural; cel mai mare deficit fata de dreapta este inregistrat in Transilvania rural
- **CRESTERI MAJORE IN URBAN PENTRU PSD** in 2014. Chiar dacă a rămas un partid votat mai mult în rural, PSD a crescut cel mai spectaculos în mediul urban între 2009 și 2014. Dintre votanții noi, 400 de mii sunt din mediul urban și doar 180 de mii din mediul rural. Au crescut mai mult în urban mai ales în Valahia și în Transilvania

Procentual, în 2014, 54% din totalul votanților PSD erau din mediul rural (procentual cam la fel cu votanții PNL și mai mult decât votanții PDL și sateliții, majoritari din urban) și 46% din mediul urban. În 2009 dintre votanții PSD doar 37% erau din mediul urban, deci a avut loc o creștere de 9% în urban

PUBLICUL PSD – ANALIZA COMPARATIVA 2009-2015

Cresterea din urban se regaseste si in regiuni – in toate, ponderea voturilor PSD devine mai echilibrata, crescand voturile din urban pe seama celor din rural (in fiecare regiune se vede acest lucru).

Crestere a ponderii votantilor din Bucuresti si Valahia urbana, dar si din Transilvania urbana.

Notam o scadere a ponderii votantilor din Valahia rurala (care ramane oricum principalul bazin de votanti). Vedem o scadere, de asemenea, a ponderii din Moldova rurala (in favoarea Moldovei urbane).

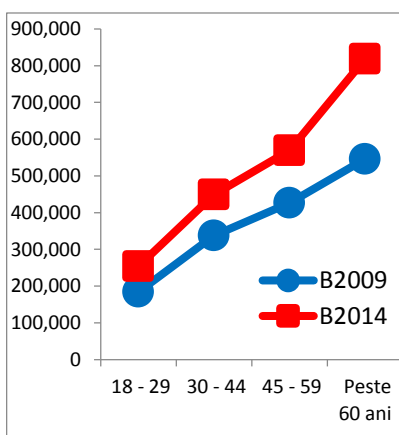
- Sondajele de după februarie 2015 arată că **PSD a continuat creșterea în intenția de vot a bucureștenilor și a orășenilor din Moldova și Valahia și a stagnat, față de 2014, în Transilvania și Valahia rural**
- **Practic, PSD stă mai bine acum decât în perioada 2009 în toate regiunile și tipurile de localități, mai ales în orașele din sudul țării (incl. București).**
- **La europarlamentarele din 2014, diferența stânga/dreapta a crescut mai ales în regiunile controlate de PSD (Moldova, Muntenia, Oltenia), și cu excepția satelor din Moldova a mai crescut și după pierderea prezidențialelor.**
- În sondajele din 2015, PSD ramane peste PNL în Valahia și în Moldova urban, unde a crescut mult în ultimul an, însă **PSD a ajuns mult sub PNL în Transilvania (-30%) rural și urban, iar diferența mai mare din Transilvania face ca astazi per total voturile estimate pt. PSD să fie mai puține decât voturile pentru PNL (asa cum dupa alegerile prezidentiale din 2009, PSD a pierdut voturi in Transilvania, asa s-a intamplat si in 2015, comparativ cu 2014, dupa alegerile prezidentiale).**
- Asadar, creșterea importanței relative a PSD în Transilvania a fost anulată de prezidențiale. În 2015, deși nu a pierdut procente, ceilalți votanți s-au raliat la noul PNL, astfel că **diferența a crescut cu 20 de procente în favoarea drepte în Ardeal, ajungând la valori comparabile cu cele din 2009**

Comparatii pe varste – plusul dat de pensionari

	PSD 2014		PSD 2014 - PSD 2009		stanga - dreapta
	număr		număr		2014
18 - 29	253,415		+69,050		-115,002
30 - 44	448,963		+111,413		-90,948
45 - 59	569,445		+143,490		-46,645
Peste 60 ani	818,137		+272,030		+292,255

Profilul general al votantului PSD – mai degrabă în vârstă, iar probabilitatea de a vota cu PSD crește o dată cu vârsta. În 2014, PSD a atras voturi mai ales din rândul celor trecuți de 60 de ani (800 de mii de votanți) și cu câte 200-300 de mii de voturi mai puține la fiecare categorie inferioară de vârstă.

De notat ca, prin comparatie cu 5 ani in urma, votul pentru PSD creste la toate categoriile de varsta (se obțin mai multe voturi și de la tineri, și de la oamenii maturi și de la pensionari). Ponderea creșterii diferă.

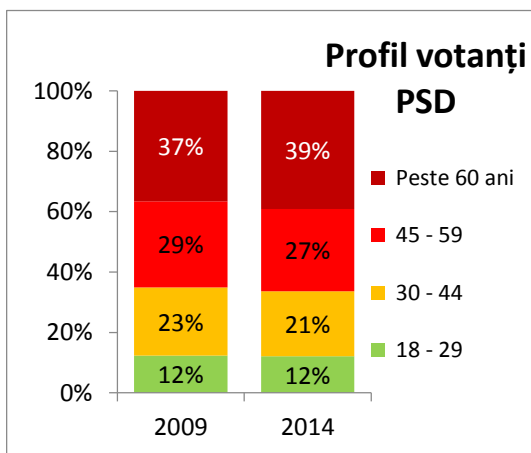

În 2014, singura categorie de vârstă unde erau mai mulți votanți ai stângii decât ai dreptei era cea a pensionarilor (cu 300 de mii mai multe voturi în plus). În celelalte categorii erau mai mulți votanți ai dreptei, în special printre cei sub 45 de ani

Voturile pt. PSD cresc odată cu vârsta, după cum se vede din graficul din stanga, și asta era adevărat și în 2009 și în 2014.

Diferențele pe clasa de vârstă s-au accentuat în ultimii 5 ani. **Altfel spus, plusul de voturi adus în ultimii 5 ani a venit în special din zona celor cu vârste mai mari (beneficiile guvernării pentru pensionari și pentru cei aproape de vârsta pensionării, probabil, reprezintă o**

explicație pentru acest plus). Au crescut cu 25% din valoarea inițială cei aflați sub 60 de ani și cu 33% cei peste 60 de ani.

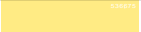

În 2009 progresia era în linie dreaptă, dar în 2014 vârstnicii se distanțează de celelalte categorii.

Procentual, în 2014, **66% din totalul votanților PSD aveau peste 45 de ani** (procentual cu 10% mai mult decât votanții PDL sau PNL) și 34% sub 45

Luați pe grupe mari de vârstă, nu par să existe diferențe între 2009 și 2014. Singura diferență notabilă este creșterea ușoară a proporției celor trecuți de 60 de ani, la 39% de la 37% cât era în 2009, concomitent cu ușoara scădere din categoria 30-59.

Comparatii in functie de educatie

	PSD 2014		PSD 2014 - PSD 2009		stanga - dreapta
	număr		număr		2014
Studii primare	536,675		-2,658		+144,700
Studii medii	1,178,195		+446,257		+151,981
Studii superioare	369,054		+150,514		-259,572

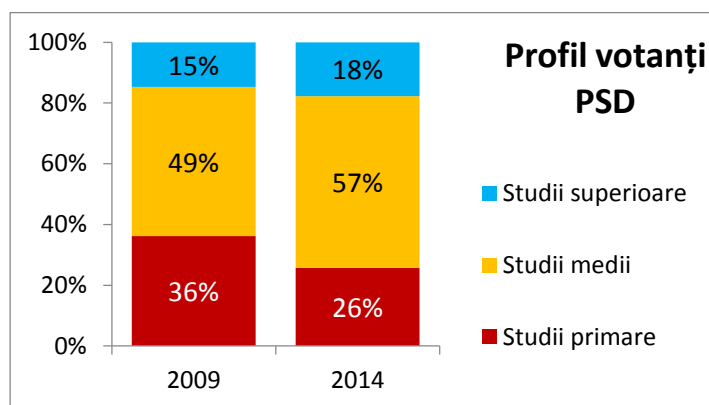
MAI MULTE VOTURI DIN PARTEA CELOR CU STUDII SUPERIOARE PENTRU PSD 2014, COMPARATIV CU PSD 2009.

PSD a avut cele mai multe voturi în 2014 din rândul celor cu studii medii (categoria cea mai numeroasă din populație), aproape 1,2 milioane, apoi printre cei cu studii primare (500 de mii) și la final cei cu studii superioare (370 de mii)

Față de 2009, în 2014, PSD nu a obținut mai multe voturi de la cei cu studii primare, însă a primit cu 40% mai multe voturi de la cei cu studii medii (+400 de mii) sau superioare (+150 de mii).

Cei cu studii primare nu s-au dus spre dreapta, pur și simplu sunt mai puțini numeric și procentual printre participanții la vot în 2014. Asadar, PSD pare să se fi adaptat la creșterea nivelului educației în societate.

În 2014, categoriile educaționale fără studii superioare erau caracterizate de o tendință pro-PSD (cu câte 150.000 mai multe voturi pentru stânga decât pentru dreapta pentru cei cu studii primare și medii), iar cei cu studii superioare aveau o tendință puternic anti-PSD (cu 260.000 mai multe voturi pt. Dreapta decât pentru stânga).

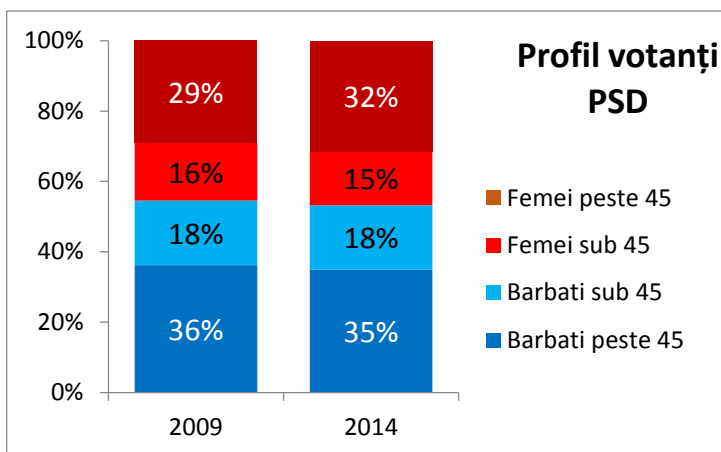
Procentual, 26% din votanții PSD din 2014 aveau studii primare, 57% studii medii și 18% studii superioare

În 2009, mai mult de o treime dintre votanții PSD aveau studii primare, dar procentul a scăzut cu 10% în 2014

A crescut mai ales ponderea celor cu studii medii în rândul votanților PSD (+8%) și doar cu 3 procente ponderea celor cu studii superioare.

După prezidențiale, în 2015 situația arată că PSD+UNPR+PC ar obține 50% la cei cu studii primare, 40% la cei cu studii medii și 29% la cei cu studii superioare.

Comparatii in functie de gen si varsta

PSD a crescut mai mult printre bărbații tineri decât printre femeile tinere, dar mai mult printre femeile trecute de 45 de ani față de bărbații din aceeași categorie de vârstă

Indiferent de gen, în categoria tinerilor PSD are mai puține voturi decât PNL și PDL și mai multe în categoria vârstnicilor. Diferența stânga-dreapta este similară în rândul celor tineri, dar diferă atunci când vârsta este mai înaintată

Comparatii in functie de regiune si varsta

		PSD 2014	PSD 2014 - PSD 2009	stanga - dreapta
		număr	număr	2014
Moldova	Sub 45	144,645	+30,213	-34,410
	Peste 45	333,678	+92,989	+100,261
Muntenia Oltenia Dobrogea	Sub 45	353,401	+104,610	+3,260
	Peste 45	599,716	+148,238	+158,275
Transilvania, Banat, Crișana, Maramures	Sub 45	171,145	+32,771	-137,912
	Peste 45	340,803	+118,148	-17,594
București	Sub 45	33,186	+12,868	-36,889
	Peste 45	113,386	+56,143	+4,668

- **Principalele surse ale votului PSD în 2014 au fost vârstnicii din Valahia, apoi tinerii din Valahia, vârstnicii din Transilvania și vârstnicii din Moldova.** Cu excepția regiunilor din sudul țării (Moldova, Muntenia, Oltenia), tinerii din celelalte regiuni reprezintă doar un grup marginal pentru PSD (împreună reprezintă sub 20% din votanții PSD).
- Cele mai mari creșteri pt. PSD, după număr, au fost în Muntenia și Oltenia pe ambele categorii de vârstă, printre categoria superioară de vârstă în Transilvania, dar și București. Procentual, creșterile au fost mai mari în București (mai ales cei peste 45), Transilvania peste 45, dar și Muntenia sub 45.

Concluzii ale comparatiei PSD 2009 vs PSD 2015

- Analiza de mai sus a fost facuta pentru a arata realitatea de la care se pleaca intr-un nou proiect in PSD, urmand a vedea, in anii urmatiori, masura in care publicul atras de PSD in ultimii ani va ramane alaturi de acest partid, precum si daca vor fi atrasi noi sustinatori. Viitoarele alegeri (parlamentare, europarlamentare si prezidentiale) vor oferi suficiente date pentru noi comparatii.
- **La o comparatie pe votul politic, dupa 4 ani și jumătate de la alegerea unei noi conduceri, PSD-ul din 2014 obtine cu peste jumătate de milion de voturi în plus fata de PSD-ul din 2009** (respectiv cu 580.000 de voturi în plus la europarlamentarele din 2014 față de 2009). Aceasta diferenta este semnificativa pentru evaluarea performantei PSD.
- **Creșterea PSD în ultimii 5 ani a avut loc mai ales în mediul urban** (a ajutat și asocierea cu PNL sub sigla USL pentru apropierea de acest public – care a permis un dialog mai extins cu acest public dupa 2012), **mai ales în rândul pensionarilor** (care erau moderat pro-PSD în perioada lui Geană dar au redevenit nucleul PSD în perioada 2010-2014, unii reveniți de la PDL, pe care nu l-au mai susținut după măsurile de austeritate).
- **Decalajul rural-urban a scăzut** în ultimii 5 ani, a crescut în schimb diviziunea pe vârste.
- Comparativ cu acea perioadă din 2014, sondajele recente arată un PSD la fel de solid în ciuda înfrângerii de la prezidențiale, oarecum la egalitate cu un PNL care a absorbit PDL și care a preluat o importantă parte din voturile partidelor mai mici și a crescut mai mult decât suma părților din 2014.
- **PSD in ultimii ani reușise să atragă pe lângă publicul vârstnic o parte semnificativă dintre tinerii din Muntenia și Oltenia**, însă câștigarea președinției de către Iohannis a făcut ca aprox. jumătate dintre cei câștigați să se mute la dreapta, astfel că procentul PSD printre tineri a revenit dupa prezidențiale la un nivel similar celui din 2009. Ceva asemănător s-a întâmplat în Transilvania, atât în orașe cât și în sate, indiferent de vârstă. PSD-ul crescuse la europarlamentare, unde a avut cu 7% mai multe voturi în 2014 față de 2009, însă după prezidențiale PNL a crescut în această regiune, ajungând la peste 50% din intenția de vot și readucând PSD la o diferență mare.
- Categoriile medii (educație secundară, 45-59, gulere albastre și gri sau neocupați) fuseseră în perioada 2008-2010 mai degrabă de partea drepte. După ruperea USL, acestea au trecut mai degrabă de partea stângii, însă după campania pt. prezidențiale s-au mutat din nou ușor spre dreapta.
- Principalul grup de votanți ai PSD-ului rămâne format din pensionarii din Muntenia și Oltenia (trei sferturi preferă stânga), urmați de cei din Moldova și București. PSD stă marginal mai bine decât PNL printre pensionarii din Transilvania și inactivii (șomeri/casnice) din afara Transilvaniei.